

SGF

STUDIO
GALERIJE
FORUM

BOJANA ŠVERTASEK

7. 2 – 27. 2. 1984.

ŠVERTASEK

Ova je plastika odlomljena gruda zemlje, gnječena, glađena, zaobljena, sušena i pečena. To je toplineom zacrvenjena zemlja, boje i rumenila kruha. U igri su sva četiri mitska elementa stvaranja: voda, vatra, zemlja i zrak. Voda je vlažnost koja daje sirovoj glini podatnost i mekoću zemljanog tijesta iz kojeg se rađa zamišljen oblik. Na zraku postaje krta jer gubi vlažnost, a vatra je čini tvrdom i nepropusnom.

Dok je ranije većinom gradila ljuske koje su sadržale i oblikovale tamni prostor šupljine — to su plodolike forme koje izlaže u toku 1979. godine — sada Bojana Švertasek radi ponajviše pune oblike u koje prostor prodire samo kroz raspukline. Ni neposredne asocijacije na pojavno, koja se još mogla utvrditi za te ranije stvari, više nema. Ovi se oblici vezuju uz prirodu drukčije, u stvari, mnogo dublje. Nisu to više biomorfni oblici već te jajaste, cjevaste, šiljaste forme kao da jednostavno, bez potrebe za oponašanjem, poštuju osnovni prirodni zakon stvaranja. Tu je potpuna pravilnost i simetrija rijetka, ali ipak je sve podložno vrlo strogom, iako zbog svoje složenosti teško čitljivom, ritmu i strukturi.

Iza raspuklina što se pojavljuju kao tamni akcenti, mjesto promjene boje i strukture, ponekad se krije i činjenica da se radi o volumenu sazdanom od nekoliko samostalnih dijelova. Oni savršeno prijanjaju jedan uz drugi i tako priljubljeni tvore potpun plastički oblik. No ti se dijelovi mogu i razdvojiti i tada prostor prodire u tako stvorene prosjeke. Naglašeno je izgrađivanje cjeline elementima, ali ne pukim zbrajanjem, i mogućnost mijene.

Površina ovih predmeta od pečene zemlje je gruba, hrapava, taktilni osjećaj bliži je dodiru neobrađene materije. Osnovnu strukturu površine, i vizuelno i taktilno doživljene, stvaraju čestice šamota u glini koju upotrebljava Bojana Švertasek. Tako ti puni oblici, pečeni na vrlo visokim temperaturama, imaju izuzetnu čvrstoću, kompaktnost. Sama faktura sigurno proistječe i od neposrednog dodira ruke, dlana koji je bio jedini prisutan u oblikovanju. Samotna glina, siva dok je sirova, dobiva toplu rumenozutu boju na toplini iznad tisuću stupnjeva Celzija. Nijanse rumenosti pojedinih dijelova ovisе, u stvari, o neposrednom djelovanju topline na materijal. Kao da je proplamsaj ostavio neposredan trag u nizu titraja od hladnijeg ka toplijem u gami zemljanih boja.

Treba, čini se, uvijek raditi ono što je tu u rukama i u duši, bez obzira na to što vidimo dalje, što želimo dalje, što možda čak i osjećamo. Za sve to treba hrabrosti, suočiti se da bi prevladao. Bojana Švertasek radi stvari koje su tako jednostavno u srži samog življenja, koje su vezane uz hranu, uz zemlju, i tlo po kojem hodamo.

Marina Viculin

Biografija

Bojana Švertasek je rođena 28. V 1952. u Zagrebu. Skolu primijenjene umjetnosti završila u Zagrebu 1972. Diplomirala na Akademiji likovnih umjetnosti u klasi prof. Nikole Reisera 1977., a 1979. završila specijalku u klasi prof. Frane Bačea.

Adresa:

Zagreb, Srotova 23

Samostalne izložbe:

- 1979. Zagreb, Galerija "Dars"
- 1979. Zagreb, Studio galerije "Karas"
- 1980. Bedekovčina, tvornica "Zagorka" (s B. Uzur)
- 1981. Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt (s B. Uzur)
- 1984. Zagreb, Studio Galerije Forum

Kolektivne izložbe:

- 1976. Zagreb, KERAMIKA 3
- 1977. Zagreb, OTKUP UMJETNINA 76
- Zagreb, 12. ZAGREBAČKI SALON
- Beograd, Subotica, III Trijenale JUGOSLOVENSKE KERAMIKE

- 1978. Graz, XIII INTERNATIONALE MALERWOCHEN IN DER STEIRMARK
- Bologna, TJEDAN ZAGREBA U BOLOGNI
- 1979. Poreč, IZLOZBA U ROMANICKOJ KUĆI
- 1980. Zagreb, 15. ZAGREBACKI SALON
- Subotica, Beograd, IV TRIJENALE JUGOSLOVENSKE KERAMIKE
- Faenza, 38. CONCORSO INTERNAZIONALE DELLA CERAMICA D'ARTE
- Zagreb, ZATECENO U ATELIERU
- Zagreb, 12. SALON MLADIH
- 1981. Zagreb, 16. ZAGREBACKI SALON
- Zagreb, SKULPTURALNE TENDENCIJE U KERAMICI
- Rijeka, 11. BIENNALE MLADIH
- Zagreb, 13. SALON MLADIH
- 1982. Šibenik, 2. SVIBANJSKI SALON
- Budimpešta, Lodz, Poznanj, MLADA JUGOSLAVENSKA UMJETNOST
- Zagreb, PRVI TRIJENALE HRVATSKOG KIPARSTVA-KONFRONTACIJE
- Zagreb, 14. SALON MLADIH
- 1983. Zagreb, 18. ZAGREBAČKI SALON
- Beograd, Subotica, V TRIJENALE JUGOSLOVENSKE KERAMIKE
- Rijeka, 12. BIENNALE MLADIH
- Zagreb, 15. SALON MLADIH
- 1984. Varaždin, Koprivnica, Čakovec, TRI SITUACIJE (UMJETNOST OSAMDESETIH)

Nagrade:

1983. Posebna pohvala Žirija 5. trije-
nala jugoslovenske keramike

Izdavač
Published by
GALERIJA FORUM CENTRA
ZA KULTURU
I INFORMACIJE, Zagreb,
Teslina 16 tel. 421 144

Za izdavača
For the publisher
v. d. direktora:
SUNČANA KUNEJ

Urednik kataloga
Catalogue editor
MAJA HUNJAK

Predgovor
Preface
MARINA VICULIN

Fotografije
Photographies
VIŠNJA SERDAR

Grafički urednik
Graphical supervision
IVICA STANČIN

Likovna postava
Arrangement of exhibits
IVAN ŠVERTASEK
MARINA VICULIN

Plakat
Poster design
IVICA STANČIN

Tisak plakata
Printing of posters
ŽELIMIR BAKOVIĆ

Tehnička postava izložbe
Technical layout
ŽELIMIR MARTINJAK

Umnožavanje kataloga
Printed by
KREŠIMIR ŠTEFANOVIĆ

Naklada
Edition
400 komada